

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок призначення академічних стипендій Президента України
студентам вищих навчальних закладів та аспірантам

(У назві і тексті Положення слова "стипендії Президента України" в усіх відмінках замінено словами "академічні стипендії Президента України" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ N 882 ([882-2004-п](#)) від 12.07.2004)

1. Академічні стипендії Президента України призначаються студентам-відмінникам вищих навчальних закладів України та аспірантам, які найбільш відзначилися в навчальній та науковій роботі.

(Розміри стипендій Президента України студентам-відмінникам та аспірантам з 1 січня 1995 р. Збільшено в 1,17 раза згідно з Постановою КМ N 45 ([45-95-п](#)) від 20.01.95)

(Абзац другий пункту 1 втратив чинність на підставі Постанови КМ N 1542 ([1542-96-п](#)) від 23.12.96)

(Абзац третій пункту 1 втратив чинність на підставі Постанови КМ N 1542 ([1542-96-п](#)) від 23.12.96)

(Абзац четвертий пункту 1 втратив чинність на підставі Постанови КМ N 1542 ([1542-96-п](#)) від 23.12.96)

2. Кандидати на отримання академічної стипендії Президента України висуваються вченими (педагогічними) радами вищих навчальних закладів.

3. Призначення академічних стипендій Президента України студентам вищих навчальних закладів здійснюється двічі на рік за результатами екзаменаційної сесії протягом місяця після її закінчення, аспірантам - один раз на рік наказами керівників міністерств і відомств, у функціональному управлінні яких перебувають вищі навчальні заклади.

4. Академічні стипендії Президента України студентам вищих навчальних закладів виплачуються після отримання наказу про їх призначення з першого числа місяця, що настає після закінчення екзаменаційної сесії, аспірантам - з дня призначення стипендії.

5. Розподіл академічних стипендій Президента України між вищими навчальними закладами різних рівнів акредитації здійснюється міністерствами, відомствами, у функціональному управлінні яких вони перебувають, у межах кількості стипендій, встановленої Міністерством освіти.

6. Позбавлення студентів вищих навчальних закладів та аспірантів академічних стипендій Президента України може бути здійснено рішенням вчених (педагогічних) рад за умови затвердження його керівникам міністерств і відомств, у функціональному управлінні яких перебувають вищі навчальні заклади.

ПОЛОЖЕННЯ
про іменні стипендії Верховної Ради України
для найталановитіших молодих учених

1. Цим Положенням про іменні стипендії Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених (далі - Положення) визначається порядок проведення конкурсного відбору претендентів на отримання іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених (далі - Стипендія).

2. Претенденти на отримання Стипендії висуваються з числа молодих вчених, які проводять фундаментальні наукові дослідження з пріоритетних напрямів науки і збагатили її визначними науковими здобутками.

Щороку призначаються 30 іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених віком до 35 років, які успішно пройшли захист докторської дисертації або підготували матеріали докторської дисертації, що прийняті до розгляду спеціалізованою вченою радою для захисту докторських дисертацій, у розмірі 2 тис. гривень щомісяця кожна. { Абзац пункту 2 в редакції Постанови ВР N 519-VI ([519-17](#)) від 18.09.2008 }

Вік претендентів на отримання Стипендії станом на 1 червня року проведення конкурсного відбору не повинен перевищувати 35 років.

Стипендії можуть призначатися повторно.

3. Стипендії призначаються на конкурсних засадах, їх виплата здійснюється за рахунок коштів, передбачених кошторисом Верховної Ради України.

4. Висунення претендентів на отримання Стипендії здійснюють вчені (наукові, науково-технічні, технічні) ради наукових установ за письмовими рекомендаціями не менш як двох докторів наук, особисто обізнаних з науковими досягненнями та здібностями кандидата на зазначену Стипендію. Рішення про висунення кандидатур на отримання Стипендії приймається на засіданні вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради наукової установи таємним голосуванням за умови, що за нього проголосувало не менше 2/3 присутніх членів вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради.

5. На підставі рішення вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради наукової установи готують клопотання про висунення претендентів на отримання Стипендії, в якому зазначаються їх основні наукові здобутки, науковий рівень, значимість і визнання в Україні та за її межами результатів проведених ними досліджень. Клопотання готується на бланку наукової установи, підписується її керівником (директором, ректором) і скріплюється печаткою. До клопотання обов'язково додаються такі матеріали:

витяг з протоколу вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради наукової установи про висунення претендентів на отримання Стипендії, підписаний керівником наукової установи та її вченим секретарем і скріплений печаткою. У витягу з протоколу обов'язково зазначаються склад вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради та дата її створення;

копія протоколу таємного голосування вченої ради з підписами членів лічильної комісії, яка засвідчується підписом вченого секретаря наукової установи;

копія реєстраційної картки науково-дослідної роботи, у виконанні якої бере участь претендент на отримання Стипендії;

коротка анотація роботи (обсягом до 2-х сторінок), яку виконує претендент на отримання Стипендії;

особовий листок по обліку кадрів претендента на отримання Стипендії;

список наукових публікацій претендента на отримання Стипендії, засвідчений вченим секретарем наукової установи;

копії авторських свідоцтв, патентів, засвідчені вченим секретарем наукової установи;

копія диплома доктора або кандидата наук.

Претенденти на отримання Стипендії, які успішно пройшли захист докторської дисертації, до вищезазначених матеріалів додають витяг з протоколу засідання спеціалізованої вченої ради для захисту докторських дисертацій про результати захисту докторської дисертації.

Претенденти на отримання Стипендії, матеріали докторської дисертації яких прийнято до розгляду спеціалізованої вченої ради для захисту докторських дисертацій, додають також витяг з протоколу засідання спеціалізованої вченої ради для захисту докторських дисертацій про прийняття до розгляду його дисертації на здобуття вченого ступеня доктора наук.

6. Наукові установи, що висувають кандидатів на отримання Стипендії, щороку до 10 травня подають за підпорядкуванням до Національної чи галузевих академій наук України, відповідних центральних органів виконавчої влади клопотання та матеріали, зазначені в пункті 5 цього Положення.

7. Національна та галузеві академії наук України, центральні органи виконавчої влади за результатами розгляду матеріалів відповідних наукових установ щороку до 1 червня подають до Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти подання та документи, зазначені у пункті 6 цього Положення, щодо претендентів на отримання Стипендії.

8. Для конкурсного відбору кандидатур на отримання Стипендії Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти утворюється Конкурсна комісія з присудження іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених (далі - Конкурсна комісія).

Конкурсну комісію очолює голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти. До складу Конкурсної комісії обов'язково залучаються провідні вчені з відповідних наукових напрямів. Склад Конкурсної комісії затверджує голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти. Члени Конкурсної комісії беруть участь у її роботі на громадських засадах.

Періодичність проведення засідань Конкурсної комісії визначається її головою.

9. Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти за поданням Конкурсної комісії щорічно до 1 листопада вносить до Верховної Ради України подання на призначення іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених.

10. Верховна Рада України щорічно до 1 грудня приймає рішення про призначення Стипендій та їх виплату з 1 січня року, що є наступним після року проведення конкурсного відбору.

11. Впродовж місяця по закінченню терміну отримання стипендіатом Стипендії вчена (наукова, науково-технічна, технічна) рада наукової установи, де працює (навчається) стипендіат, заслуховує його науковий звіт про результати річних досліджень та приймає рішення щодо їх затвердження.

Науковий звіт оформляється згідно з вимогами ДСТУ 3008-95 "Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення" у двох примірниках.

12. Наукова установа, де працює (навчається) стипендіат, разом з витягом з протоколу засідання вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради подає один примірник наукового звіту за підпорядкуванням до Національної чи галузевих академій наук України, центральних органів виконавчої влади.

Другий примірник зберігається у відповідній науковій установі.

13. З метою контролю за ефективним використанням призначених Стипендій Національна та галузеві академії наук України, відповідні центральні органи виконавчої влади щороку до 10 лютого року, що є наступним за роком виплати Стипендій, подають до Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти матеріали, зазначені у пункті 12 цього Положення.

14. У разі виникнення обставин, що унеможливають проведення стипендіатом наукових досліджень, наукова установа, яка клопотала про призначення йому Стипендії, повідомляє про це за підпорядкуванням Національну чи галузеві академії наук України, центральні органи виконавчої влади, які інформують про це Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти.

15. У разі, якщо стипендіат змінив місце роботи або після навчання в докторантурі перейшов на роботу в іншу наукову устанovu, яка не здійснювала його висунення на отримання Стипендії, ця наукова установа, відповідно до підпорядкування, подає до Національної чи галузевих академій наук України, центральних органів виконавчої влади документи, на підставі яких може бути прийнято рішення про виплату стипендіату Стипендії за новим місцем роботи.

Такими документами є:

витяг з протоколу засідання вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради наукової установи щодо доцільності виплати стипендії за новим місцем роботи стипендіата, відповідності наукової тематики та наявності необхідної матеріальної (лабораторної) бази для проведення досліджень, про які було заявлено у матеріалах, поданих на конкурс. Витяг з протоколу має бути підписаний керівником наукової установи, її вченим секретарем та скріплений печаткою. У витягу з протоколу обов'язково зазначаються склад вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради наукової установи та дата її створення;

клопотання наукової установи про продовження виплати стипендіату Стипендії за новим місцем роботи.

Національна та галузеві академії наук, центральні органи виконавчої влади направляють зазначені у пунктах 14 та 15 цього Положення документи до Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти.

Рішення про припинення виплати Стипендії стипендіату в кожному випадку окремо приймає Верховна Рада України за поданням Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти.

ПОЛОЖЕННЯ
про стипендії Кабінету Міністрів України
для молодих учених

1. Щомісячні стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених (далі стипендії) призначаються з метою підтримки вчених віком до 35 років, які успішно проводять наукові дослідження, здійснюють актуальні науково-технічні розробки і вже досягли визнаних результатів у цій справі.

2. (Абзац перший пункту 2 виключено на підставі Постанови КМ N 2024 ([2024-2003-п](#)) від 26.12.2003)

Розподіл стипендій для наукових установ, організацій та вищих навчальних закладів проводить Комітет з Державних премій України в галузі науки і техніки за мотивованим поданням відповідних міністерств, відомств та галузевих академій наук.

3. Стипендії призначаються на конкурсних засадах за рахунок цільових коштів державного бюджету і перераховуються Комітетом з Державних премій України в галузі науки і техніки для виплати стипендіатам за місцем їхньої основної роботи (навчання) додатково до посадового окладу, іменної або ординарної (звичайної) академічної стипендії аспіранта, різних доплат і надбавок. (Пункт 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 882 ([882-2004-п](#)) від 12.07.2004)

4. На здобуття стипендій можуть висуватися наукові співробітники, викладачі вузів, інженерно-технічні працівники і аспіранти, які мають опубліковані наукові праці, науковий доробок та можливість проводити наукові дослідження.

5. Висунення осіб на здобуття стипендії здійснюють за місцем їхньої основної роботи (навчання) учені (науково-технічні) ради наукових установ, організацій, вищих навчальних закладів міністерств, відомств та галузевих академій наук за наявності письмових рекомендацій не менше двох докторів наук, особисто обізнаних з науковими досягненнями і здібностями молодого вченого. Рішення про висунення приймається на засіданні ради таємним голосуванням за умови, що за нього проголосувало не менше 2/3 присутніх членів ради.

6. Проведення конкурсів на здобуття стипендій та прийняття рекомендацій про їх призначення покладається на колегії міністерств, відомств і президії галузевих академій наук, яким виділена відповідна кількість стипендій.

Умови та порядок проведення зазначених конкурсів визначає Комітет з Державних премій України в галузі науки і техніки.

7. Колегії міністерств і відомств та президії галузевих академій наук, яким виділені стипендії, двічі на рік (до 25 квітня і до 25 вересня) передають Комітетові з Державних премій України в галузі науки і техніки свої рекомендації щодо призначення стипендій на існуючі вакансії. Остаточне рішення про присудження стипендій приймається після затвердження їх президією Комітету.

8. Учена (науково-технічна) рада організації, де працює (навчається) стипендіат, двічі на рік здійснює атестацію його наукової роботи і надсилає короткий звіт про досягнуті ним результати до відповідного міністерства, відомства або президії відповідно галузевої академії наук.

9. Виплата стипендії може припинятися президією Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки за поданням ученої (науково-технічної) ради організації, що висувала стипендіата, погодженим з колегією міністерства, відомства, президією галузевої академії наук.

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну стипендію Кабінету Міністрів України
обдарованим студентам з числа інвалідів

1. Академічні стипендії Кабінету Міністрів України обдарованим студентам з числа інвалідів (далі - стипендії) призначаються студентам з числа інвалідів, які навчаються за денною формою у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації за рахунок загального фонду державного або місцевих бюджетів за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра.

2. Квоти на призначення стипендій щороку затверджуються наказом Міністерства освіти і науки України у межах встановленої кількості стипендій та до 1 травня доводяться до центральних та місцевих органів виконавчої влади, які мають у своєму підпорядкуванні вищі навчальні заклади III-IV рівнів акредитації.

Центральні та місцеві органи виконавчої влади у межах визначеної квоти розподіляють стипендії між підпорядкованими вищими навчальними закладами.

3. Кандидати на призначення стипендії висувуються вченими радами вищих навчальних закладів з числа студентів, які є інвалідами і найбільше відзначились у навчальній та науковій роботі, один раз на рік.

Кандидати на призначення стипендії повинні мати бал успішності не нижче ніж 5 за п'ятибальною шкалою оцінювання з кожної дисципліни, а саме:

студенти, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра, - за результатами літнього семестрового контролю;

студенти останнього року навчання за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста, магістра - за результатами зимового семестрового контролю.

4. Вищий навчальний заклад, що висунув кандидата з числа інвалідів на призначення стипендії, протягом двох тижнів після завершення семестрового контролю згідно з навчальним планом надсилає центральному (місцевому) органу виконавчої влади, у підпорядкуванні якого знаходиться, мотивоване подання, де відзначається досягнення у навчальній та науковій роботі кандидата, а також витяг з протоколу засідання вченої ради про висунення кандидата на призначення стипендії.

5. Стипендії призначаються наказами керівників центральних та місцевих органів виконавчої влади, яким підпорядковані вищі навчальні заклади, і виплачуються відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 N 1312 ([1312-2009-п](#)) "Про заснування академічної стипендії Кабінету Міністрів України обдарованим студентам з числа інвалідів" за місцем навчання стипендіата у межах коштів, передбачених у загальному фонді кошторисів навчальних закладів на стипендіальне забезпечення:

студентам останнього року навчання за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста, магістра - з першого числа місяця, що настає після завершення зимового семестрового контролю, на період до закінчення навчання;

студентам, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра, - з 1 вересня строком на один навчальний рік.

6. Стипендії продовжують виплачуватись вищим навчальним закладом, де навчався стипендіат, до закінчення строку, на який їх призначено, у разі:

якщо на здобуття стипендії за результатами літнього семестрового контролю висунуто студента останнього року навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра, який продовжує навчання у цьому ж навчальному закладі за наступним освітньо-кваліфікаційним рівнем за денною формою за рахунок загального фонду державного або місцевих бюджетів;

призначення стипендіату державної допомоги відповідно до чинного законодавства, інших стипендій або грантів, наданих фізичними або юридичними особами (крім інших академічних стипендій, що призначаються навчальним закладом).

7. Виплата стипендії припиняється наказом керівника центрального (місцевого) органу виконавчої влади, якому підпорядкований навчальний заклад, за умови подання відповідного рішення вченої ради вищого навчального закладу, у якому навчається стипендіат, у разі:

погіршення успішності студента за результатами наступного семестрового контролю;

порушення стипендіатом вимог статуту або правил внутрішнього розпорядку навчального закладу;

відрахування з вищого навчального закладу;

надання у встановленому порядку перерви у навчанні або академічної відпустки.

ПОЛОЖЕННЯ

Про порядок призначення соціальних стипендій Верховної Ради України студентам вищих навчальних закладів з числа дітей-сиріт та дітей з малозабезпечених сімей

1. Соціальна стипендія Верховної Ради України призначається студентам вищих навчальних закладів з числа дітей-сиріт та дітей з малозабезпечених сімей, які навчаються за кошти державного бюджету на денній формі навчання в державних і комунальних вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації.

2. Кандидати на отримання соціальних стипендій Верховної Ради України висуваються вченими (педагогічними) радами вищих навчальних закладів за місцем навчання претендента з числа дітей-сиріт та дітей з малозабезпечених сімей, які за результатами семестрового контролю мають не нижче 7 балів з кожного предмета за 12-бальною шкалою оцінювання або середній бал успішності не нижче 4 балів за 5-бальною шкалою оцінювання.

3. Соціальні стипендії Верховної Ради України призначаються щорічно з 1 січня на один календарний рік розпорядженням Кабінету Міністрів України за поданням Міністерства освіти і науки України згідно з відповідними пропозиціями центральних органів виконавчої влади, яким підпорядковані вищі навчальні заклади.

4. Соціальні стипендії Верховної Ради України продовжують виплачуватися до закінчення терміну, на який їх призначено, у разі:

- призначення стипендіату інших стипендій або грантів, наданих фізичними або юридичними особами (у тому числі академічної та/або соціальної стипендії);

- призначення стипендіату державної допомоги відповідно до законодавства;

- надання стипендіату академічної відпустки за медичними показаннями;

- закінчення навчання за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем.

5. Виплата соціальних стипендій Верховної Ради України припиняється розпорядженням Кабінету Міністрів України за поданням Міністерства освіти і науки України згідно з відповідними пропозиціями міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, яким підпорядковані вищі навчальні заклади, у разі:

- порушення стипендіатом вимог статуту або правил внутрішнього розпорядку вищого навчального закладу;

- вступу до закордонного навчального закладу або набуття громадянства іншої країни;

- виїзду за кордон (крім випадків направлення стипендіата на навчання вищим навчальним закладом);

- відрахування за власним бажанням з вищого навчального закладу;

- працевлаштування;

- надання в установленому порядку академічної відпустки або перерви в навчанні (крім відпустки за медичними показаннями);

- отримання за підсумками наступного семестрового контролю результатів успішності нижчих, ніж зазначені у пункті 2 цього Положення.